

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnistvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 90.

7 Ljubljani, v sredo 22. aprila 1891.

Letnik XIX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 21. aprila.

O četrti seji

poslaniške zbornice je prav malo poročati. Izvoljeni so bili posamezni odseki, v katerih naše prebivalstvo v prvi vrsti zanimajo slovenski poslanci, katerih imena sem „Slovenec“ poročal že zadnjič in katerim imam le še dostaviti, da je bil poslanec Klun tudi letos izbran kot namestnik v kontrolno komisijo za državni zbor.

Izmed interpelacij omenjam vprašanja krščansko-socijalnih poslancev do učnega ministra, ali je res, da so v neki šoli zaradi nekaterih židovskih otrok odpravili očenaš in vpeljali neko skupno molitev, in kam pridemo, če se šolskim svetom daje oblast, obračati z molitvijo v šoli?

Razven tega bilo je v prvem branji rešenih nekaj samostalnih predlogov in izročenih posameznim odsekom v pretresanje in rešitev. Tudi na dnevnem redu prihodnje seje, ki bo v četrtek 23. t. m., je cela vrsta takih samostalnih predlogov.

Adresni odsek

se je večeraj sostavil in je grofa Deyma izbral za načelnika, Heilsberga za njegovega namestnika; zapisnikarja sta knez Karol Schwarzenberg in Derschatta. Danes je imel prvo sejo, katere so se udeležili vsi ministri razven barona Pražaka. Levičarski govorniki Plener, Demel, Heilsberg in Russ so poudarjali, da pritrdijo le taki adresi, v kateri se v smislu prestolnega govora priznava skupnost države, potreba gospodarskih prenov in opustitev državnopravnih, narodnih in verskih vprašanj.

Bilinski, ki je izbran za poročevalca, je priznaval, da se naj poudarja moč in skupnost države, da je pa mogoče željam posameznih dežel ustrezati

z uzorno avtonomijo, ki z državno idejo ni v nasprotju.

Ko so Kaizl, Šuklje in Klaič poudarjali, da ne bo mogoče se izogibati državnopravnim, narodnim in verskim vprašanjem, da jih pa tudi ni treba zaduševati, kakor zahteva Plener, ker prestolni govor tega nikakor ne tirja, ampak naravnost priznava varstvo narodne ravnopravnosti, so se levičarski govorniki precej poprijeli dotičnih izjav in govornikom, zlasti Šukljetu, očitali, da je to vse kaj drugega, kakor si to reč misli Bilinski, in da bi ne mogli pritrditi adresi, ki bi kaj takega dopuščala.

Levičarski poslanci skrbno iščejo povoda, da bi se gledé adrese ločili od desnice in predlagali svojo lastno adresno, katero so načeloma že sklenili. Zato je mogoče, da jim bodo v ta namen služile čisto nedolžne in same po sebi umevne besede naših poslancev, kakor je že danes namignil poslanec Suess, ki je pa vso odgovornost za to zvrčal na desnico, zagotavlja, da on sam to srčno obžaluje.

Pri splošni razpravi bilo je od raznih poslancev pričujočim ministrom stavljenih tudi več vprašanj, na katera so bolj ali manj odkrito odgovarjali. Trgovinski minister je zlasti odklonil odgovarjati za stran podržavljenja železnic, pač pa je povedal, da se od decembra sem vrše obravnave z Nemčijo zaradi skupne tarifne pogodbe in ko bodo dovršene, bodo se na tej podlagi sklepale trgovinske pogodbe z drugimi državami.

Bilinski je sprožil tudi vprašanje valute, o kateri prestolni govor nič ne omenja. Finančni minister je na dotično opazko odgovarjal, da nima vlada nič proti temu, ako se to vprašanje omenja v adresi.

Herbst bi bil rad imel od učnega ministra izrečno zagotovilo, da ne bo pustil spreminjati šolskih postav, pa gospod minister mu ni dal na to vprašanje nobenega odgovora. Za njim je dr. Kopp poudarjal, da on zaradi izjav slovanskih poslancev ni

tako žalosten, kakor Suess, ker je naprej vedel, da bo tako prišlo, potem pa je še ministerski predsednik omenjal, da prestolni govor ne zahteva, da naj posamezni poslanci ali cele skupine zatirajo svoje posebne želje ali zahteve, ampak on samo priporoča, da naj za zdaj, to je za toliko časa prenehajo s svojimi tirjatvami, da bodo rešene reči, katerih rešitev prestolni govor v prvi vrsti želi, ki so jako obširne in potrebne in katere naj se rešujejo v lepem soglasju.

Pri prvi volitvi poročevalca dobil je Bilinski 16, Plener 15 glasov, en listek je bil prazen. Treba je bilo torej ožje volitve, pri kateri je dobil Bilinski 19, Plener pa 15 glasov. Pri prvem glasovanju sta se zdržala mladočeska zastopnika Trojan in Kaizl, ki sta pri ožji volitvi glasovala za Bilinskega.

Dolenjski železnici.

V soboto je izročila gosp. županu ljubljanskemu deputacija bišnih posestnikov, trgovcev in obrtnikov šentjakobskega mestnega oddelka in karlovškega predmestja prošnjo s 171 podpisi, v kateri prosijo, naj se gospod župan dne 27. t. m., ko se bo vršil pregled postaj dolenjskih železnic, živo poteza za zgradbo kolodvora za tovarno blago na dolenjski cesti blizu mesta. Prošnja se glasi:

Kakor čujemo, je ovržen prvotni načrt kolodvora za tovarno blago na dolenjski cesti v Ljubljani in nameravajo nekda tukaj napraviti le postajališče za osebni promet. Če ima ta vest resnično podlago in se ne bode zgradil kolodvor za tovarno blago, imeli bodo škodo ne le prebivalci šentjakobskega predmestja, temveč tudi mesta Ljubljane in ob novi državni železniški črti. Ves osebni in tovarni promet z Dolenjskega, ki je za naš mestni oddelek najvažnejše vprašanje in že tako deloma omejen z novo železniško črto, bil bi popolnoma odvrnjen od našega mestnega oddelka v Spodnjo Šiško, kjer nameravajo graditi kolodvor.

LISTEK.

Gospod Gimpelj.

(Črtica. — Spisal Janko Komár.)

Za Gimpeljna se je pisal, pri svetem krstu so ga pa obdarili z lepim imenom sv. Valentina, katero si je pa on skoraj premenil v Zdravko. In moral je biti res zdrav, drugače bi tako ne narasel; da si ga postavil pod mero, zvedel bi precej, da moraš k „pet čevljev merim, palcev pet“ pridejati še nekoliko palcev. Manje ga je pa obdarila darežljiva narava s širokostjo in debelostjo. Bil je tenak kakor konoplja, vitek kakor jelka v gori, a nogát kakor štorclja na strehi. Zato so mu pa tudi rekali „dolgi Gimpelj“.

Gospod Zdravko Gimpelj bil je drugače ugodne vnanjščine. Pod nosom, kateri mu je bil, da mimogredé omenim, precej obilen, štrlele so mu tako nekako zabavljivo tenke brke, katere pa neso hotele na veliko žalost gospoda Gimpeljna nič kaj posebno vspevati, dasi jih je še tako vrtil in sukal. Svoje kodrave lase česal si je vedno takisto po sredi, a nos zajezdil mu je ponosno škripec, privezan na fini črni nitki.

Celo njegovo držanje bilo je nekako samosvestno in ponosno, kot bi hotel dejati: Pazite se,

jaz sem gospod Zdravko Gimpelj, pomočni uradnik dr. Strdéna, in to ni kar si bodi!

In to tudi ni bilo kar si bodi. Gospod Zdravko Gimpelj dobival je trideset goldinarjev mesečne plače, bil je, kakor je sam veleval, desna roka gospoda dr. Strdéna in da ste ga videli, kako se je oblastno držal, kako učeno si je popravljaj svoj škripec na nosu, ko je dajal kakova pisma kmetom, kateri so prišli k njegovemu gospodu na tožbo, izvestno bi radi priznali, da je bil nekaj več gospod Zdravko Gimpelj.

Gospod Zdravko Gimpelj bil je dobro znana oseba v našem mestecu. Res ni naše mestece tako ogromno, da se ne bi poznali medsebojno častiti naši meščani od najmanjšega do največjega, od dvestoletnega deteta do plešastega starčka; vendar gospod Zdravko je bil še posebno znan. Nobenega króka, nobene veselice ni bilo brez njega. Znal se je dobro ofrkavati, imel je ugoden glas in pa tudi njegova vnanjščina, kakor sem že povedal, bila je prikupljiva. In še celó pri naših krasoticah, kakor se je sam hvalil — a verujemo mu lahko — bil je v posebni milosti. Na plesu imel je plesalk na izbiro. To ni šala!

Vendar, koliko stavim, da ne uganete še jedne posebne prednosti gospoda Zdravka Gimpeljna. Gospod Zdravko Gimpelj, gospóda moja, bil vam je pesnik, pesnik po milosti božji, a takov se je na-

rodil. Kako bi bilo tudi drugače možno, da bi on pesnikoval, saj vendar ni preučeval leta in leta starodavnih klasikov, kateri bi ga morda vspodbudili za pesnikovanje. Ne, tega ni on storil, ker je le drugo latinsko videl, katero je pa le prvega polletja obiskoval, menda mu je že tako kazalo. Potem pa recite, da se ni on pesnikovanja navzel z materinim mlekom, da se mu ni pretakala v žilah pesniška kri!

Do sedaj se ni lepo ime gospoda Zdravka Gimpeljna še čitalo po naših časopisih; njegova slava širila se je le med prebivalci našega mesteca. Če je bil kedo v nepriliki in potreboval čestitko, ali pa ljubavno pesemco polno gorjá in srčnih vzdihov, poprosil je gospoda Zdravka Gimpeljna in on mu je skoraj postregel, kar je potreboval oni. Razni vspehi in slava, katera mu je od dné do dné rasla, vspodbudili so gospoda Zdravka Gimpeljna, da je poskusil poslati svoje proizvode v javnost, da ž njimi koristi svoji domovini, katero je vendar tako ljubil. Bilo je pa tako-le!

* * *

Gospod Zdravko Gimpelj stanoval je na koncu mesta, tam pri stari Bobétočki. Pot v pisarno vodila ga je vsakega dne mimo nizke hiše gospoda Ovséna, trgovca. Tam v sobici poleg prodajalnice sedevalo je pri oknu vsakega dne zgovorno, rudečelično bitje,

Razvoj našega mestnega oddelka, ki že stoletja zastaja in — izvzemši nekaj novih gradenj — ne napreduje v stavbinskem oziru, moral bi še bolj zastati, če se na dolenski cesti ne napravi kolodvor za blago, in tako bi naš oddelek zgubil vso korist, katero donša bližina kolodvora. Osobito bi naš mestni oddelek, kjer je itak malo industrije, zgubil upanje, da najde delo, zaslužek in nove konsumente za izdelke obrtniškega stanu, ker bi se industrijska podjetja snovala v bližini novega kolodvora.

Pa tudi ne gledé na našo lastno korist mislimo, da bi kolodvor za blago ob dolenski cesti koristil tudi Ljubljani in železniškemu podjetju. Dolenjska železnica je vsaj sedaj za lokalni promet Ljubljane z Dolenjsko največjega pomena. Največ pridelkov dohaja v Ljubljano z Dolenjskega in ti pridelki bodo dohajali po novi železnici. To so: živina, perutnina, vino, žito, les itd., in k temu moramo šteti premog iz Kočevja. Jasno je torej, da je na korist producentom in konsumentom, če je ta kolodvor kolikor mogoče blizu mesta. Če ta kolodvor ne bode stal ob dolenski cesti, morajo vsi ti pridelki po dolgem ovinku skozi Spodnjo Šiško v Ljubljano, kamor so namenjeni.

In ko bi tudi nova železnica razvila se za prevozni promet, bil bi kolodvor ob dolenski cesti za prebivalstvo ob cesti in na barju v prometnem oziru velikega pomena, ker bi sicer ta del prebivalstva v bližini Ljubljane moral svoje pridelke šest do deset kilometrov dalje voziti v Spodnjo Šiško, vsled česar bi se zelo zvišali prevozni troški in onemogočila konkurenca teh pridelkov. Za razvoj poljedelstva na ljubljanskem barju in prodajo pridelkov je kolodvor za blago ob dolenski cesti v bližini Ljubljane neobhodno potreben.

Konečno si dovoljujemo še na to opozarjati, da je bil v prošnji za koncesijo te železnice nameravan poseben kolodvor za blago, vsled česar so tudi mnoge občine in zasebniki dovolili prispevke in podpisali delnice; in ti se bodo varali v svoji nadi, če ne bode tukaj stal kolodvor.

Upamo torej, da bode mestni magistrat storil potrebne korake, da zabrani to škodo našim in mestne občine koristim, ter pri prihodnji obravnavi odločno zagovarjal našo željo z ozirom na ta kolodvor.

„Matica Slovenska.“

LXXXVIII. odborova seja.

(Konec.)

Po nasvetu književnega odseka se soglasno sklene, da se izdavanje „Besede“ z ozirom na pričujoče razmere definitivno opusti.

Istotako se gledé izdavanja znanstvenega časopisa sprejme po kratkem razgovoru sledeči predlog književnega odseka: „Ozira se na to, da se znanstvene razprave, kolikor jih dandanes spišejo slovenski pisatelji, lahko spravijo na dan po raznih dozdanih glasilih („Letopis“, „Zvon“, „Dom in Svet“, „Učit. Tovariš“, „Popotnik“, „Pravnik“, „Zg. zbornik“, „Poročila muzejskega društva“ itd.), oziraje se dalje na to, da so se vsi dozdani poskusi,

lepa Metka in šivala. Gospod Zdravko Gimpelj običaval je pa pri prodajalnici gospoda Ovséna malo postati, ne da si kaj kupi, niti da si pogleda one lepe in mnogovrstne stvari, katere so bile naslagane na oknih prodajalnice, nego, da se malo porazgovori z ljubeznivo Ovsénovo Metko. Govorili so ljudjé, da gospod Zdravko Gimpelj takisto rad vidi Ovsénovo Metko, vendar jaz raje verujem gospodu Gimpelju, kateri je govoril, da se ustavi pri prodajalnici gospoda Ovséna le zaradi prijaznosti in navade. Saj je bil prijazen gospod Zdravko Gimpelj.

Priznati moram pa vendar le, da je bilo gospodu Gimpelju po všeči, če ga je kedo takisto malo podražil z lepo Ovsénovo Metko.

— „Nič, jaz ne vem nič“ — hitel je gospod Gimpelj, potegnil z rokó po laséh in si popravil škripec na nosu. — „Hm, kaj je to kaj napačnega, če se tamkaj malo porazgovorim?“ — opravičeval se je in vendar so mu godile takove besede. In, ko bi bilo le samó to, povedal bodem vam še nekaj več! Stara Bobétovka, gospodinja gospoda Gimpeljna, pripovedovala mi je, da je gospod Gimpelj dolgo v noč v svoji sobici nekaj pisal, segal si nemirno v lasé in si popravljaj škripec na nosu in to ne jedenkrat, dvakrat, kakor včasih popreje, nego malo ne vsakega večera. Kaj bi neki pisal v takó pozni nočni dobi, če ne pesmi, saj je noč prijateljica pesnikom. Pa

osnovati znanstven časopis, pri nas ponesrečili („Vestnik“, „Kres“, „Letopis 1878“) in naposled v pošte jemaje neveselo prikazen, da se od vseh strani bolj oglašajo ostri kritiki, nego bistri podporniki, sklene se, da Matica Slovenska občenemu zboru ne bode priporočala izdavanja znanstvenega lista.

Matica prevzame na prošnjo g. dr. Zupanca od g. Robiča pisma in ves zaklad za zgradbo Bleiweisovega spomenika, od katerega je že nekaj časa jedna hranilniška knjižica v društveni blagajni.

Odbor vzame na znanje, da so računi za leto 1890 gotovi. — Blasnikovi tiskarni se dovoli naknadno za izvanredne stroške pri natiskanju lanske knjige svota 50 gld.

Tajnik poroča o došlih kurentnih dopisih. Matica je prejela v zadnjem času več prošenj za podaritev založnih knjig in zahval za prejete. Gledé poverjenitva se je zvršilo nekoliko sprememb. Nove poverjenike so dobili: Gornji Grad, Kamna Gorica, Pliberk in Velikovec; imajo pa dobiti še Črni Vrh, Trst, Št. Lenart in Ribnica.

Matica je prejela več knjig od različnih društev, s katerimi stoji v književni zvezi. Od zadnje seje sem se je pomnožila njena knjižnica za 160 knjig, zvezkov in časopisov. Prejela jih je 96 v dar, 64 v zamenjo. Darovalcem se je o svojem času izpredsedništva dala spodobna zahvala.

Za lansko leto je plačalo 1712 letnikov, za letošnje doslej 546. Od zadnje odborove seje (12. novembra 1890) sta pristopila dva ustanovnika (izmed letnikov) in 33 letnikov, namreč:

A. Kot ustanovnika: 1. Peter Božič, kurat v Ravnah na Goriškem. 2. Gustav Pirc, c. kr. kmetijske družbe tajnik. B. Kot letniki: 1. Viktor pl. Andriolli, c. kr. davk. kontrolor v Litiji. 2. Josip Atteneder, nemški propovednik v Celji. 3. Franc Barborič, župnik pri sv. Tomažu. 4. Anton Bile, odvetniški koncipient v Postojini. 5. Čitalnica metliška. 6. Čitalnica glinškoviška. 7. Avgust Endlicher, mestne hranilnice blagajnik v Ljubljani. 8. Franc Gerdinič, c. kr. gimn. profesor v Ljubljani. 9. Janko Globočnik, c. kr. notar v Velikih Laščah. 10. Josip Goljevšček, trgovec v Gorici. 11. A. Hýp, bogoslovec v Gradcu. 12. Franc Irgl, mestni vikar v Celji. 13. Vincenc Jan, posestnik v Spodn. Gorjah. 14. Josip Jekler, gostilničar v Gradu. 15. Josip Jenko, c. kr. gimn. profesor v Ljubljani. 16. Knjižnica okr. učiteljska v Ribnici. 17. Dr. Ivan Kopřiva, mestni fizik v Ljubljani. 18. Jernej Košar, slikar pri sv. Juriju na Ščavnici. 19. Štefan Lapajne, c. kr. okr. komisar v Postojini. 20. Josip Oberstar, strugar v Sodražici. 21. Marija Petrič, veleposestnikova hči, na Vrhuiki. 22. Karol Pirc, učitelj na realki v Ljubljani. 23. Dr. Franc Poček, c. kr. avskultant v Novem Mestu. 24. Ivan Rihteršič, nadučitelj v Boh. Srednji Vasi. 25. Lovro Skumavec, posestnik v Zgornjih Lazih. 26. Friderik Soss, trgovec in posestnik v Ljubljani. 27. Ivan Spritzer, učitelj pri sv. Marjeti n./P. 28.

kaj je treba ugibanja, evo jasnega dokaza! Nekega jutra izmela je stara Bobétka iz sobice gospoda Zdravka Gimpeljna velik kupček prekrižanih in raztrganih koščkov papirja in na jednom izmed njih bil je jasno in razločno „črno na belem“ napisan početek pésemce, katera je začejala:

„Na ókencu malem alonih
Jaz doli pa tožno hodévam,
Po noči ti mirno že spiš
A jaz ti pa pésemce pévam.“

Drugih dokazov ni potreba. Bilo je jasno, kakor beli dan, da je pesniška muza gospoda Zdravka Gimpeljna izvanredno osvojila, a prebudila jo je na novo, plodonosno življenje Ovsénova Metka.

— „Da,“ — govoril je sam sè seboj gospod Zdravko Gimpelj, ko je pri slabi leščerbi koval svoje nevsahljive pesmi in si nemirno, vendar nekako ponosno sukal svoje tanke brke, kakor da hoče iz njih izviti novo pesem — „proslaviti jo hočem v neumrljivih pesmih — svojo izvoljenko. Naj ji zavidajo tovarišice na tem odlikovanju. Njeno ime naj se spominja, ko naju obéh ne bode več na svetu. Proslaviti jo hočem, in proslavil jo bodem!“ —

Bog zna, da li je ono malo dekletce sanjalo o ti izvanredni sreči. Saj je vendar sreča biti proslavljen v nevenljivih pesmih! . . . (Konec slédi.)

Franc Strel, načelnik železniške postaje v Kamniku. 29. Josip Šorn, c. kr. gimn. profesor v Ljubljani. 30. Janko Toman, učitelj v Moravčah. 31. Jakob Traun, trgovec in posestnik na Glincah. 32. Josip Urlep, carinar v Eisenerzu. 33. Davorin Vulešinič, župan v Radovičah.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. aprila.

Notranje dežele.

Adresa. Levičarji se nikakor še definitivno neso odločili, bodo li predlagali lastno adresu. Pred vsem imajo pomisleke zaradi tega, da je levica v gospodski zbornici baje pripravljena glasovati za skupno adresu. Levičarski poslanci skušajo pregovoriti svoje pristaše v gospodski zbornici, da naj tudi predlagajo posebno adresu, a liberalni člani gospodske zbornice prav ne marajo takoj v začetku parlamentarne dobe pokazati nesprajljivosti svoje.

Gospodska zbornica ima v petek sejo. Na dnevnem redu je prvo branje načrta o reformi pravo- in državoznanskih studij in državnih izpitov, potem pa volitev budgetne komisije.

Novi mestni zbor dunajski. Jutri se konstituirá nov mestni zbor dunajski, izvoli si župana, podžupana. Ker imajo liberalci večino, bodeta župan in podžupan gotovo liberalca. Sicer pa še ni gotovo, da bi vsi liberalci bili popolno složni pri tej volitvi. Liberalna stranka je obetala predkrajem, da bode podžupana izbrala izmed predmetnih odbornikov. Sedaj, ko so liberalci dobili gotovo večino, so se pa premislili, češ, da je posel podžupana pretežaven, da bi ga mogel opravljati kdo, ki že več let ni imel opraviti z mestno upravo. Pa še druga nasprotja se prikazujejo mej zastopniki starega mesta in zastopniki pridruženih predkrajev. Govori se, liberalni odborniki predkrajev osnujejo morda še svoj klub v varstvo interesov svojih volilcev. Židovski listi se že bojé, da bi nazadnje utegnili odborniki predkrajev potegniti s protisemiti, kar bi bilo opasno za židovske liberalce. Bodi že kakor koli, onega lepega sporazumljenja mej liberalci ne bode v mestnem zboru, kakor se je pričakovalo.

Ogrska zbornica poslancev. V ogrski zbornici poslancev začela se je obravnava o premeni organizacije sodišč in državnih pravdnistev. Po vladni predlogi, katero priporočata pravni in finančni odsek, ne bode nikdo mogel postati sodec, če ne napravi pravoznanskega doktorata. Z novo predlogo se bode pravosodnemu ministerstvu dala tudi večja pravica in bodo višja sodišča mogla nižja pokarati, če bi ne postopala po poslovnem redu. Nekateri poslanci vidijo v teh določbah omejenje sodnijske neodvisnosti.

Vnanje države.

Bolgarija in Srbija. Rizov je pisal svojemu svaku Petkovu, predsedniku bolgarskega sobranja, da hoče vsekako maščevati se zaradi Panice in mora Stumbulova zadeti jednaka usoda, kakor Panico. Bolgarska vlada je sedaj od Srbije zahtevala, da jej Rizova izroči. Srbska vlada pa na bolgarsko zahtevo še ni odgovorila. Srbija Rizova najbrž ne bode izročila, k večjemu iztirati ga utegnejo iz Srbije, če sam poprej ne pobegne.

Srbija. Potovanje srbskega ministerskega predsednika v Peterburg se je odložilo iz političnih vzrokov. Finančni minister Vujić je odpotoval preko Dunaja in Berolina v Peterburg.

Mir je utrjen. Berolinska „Post“ pravi, da je na merodajnem mestu izvedela, da nikdar ni bilo manj nevarnosti za mir nego je sedaj. Odnosaji mej Nemčijo in Rusijo so najboljši. Ker „Post“ ne pove natančneje merodajnega mesta, katero misli, je pač težko vedeti, koliko pomena je pripisovati njenemu zatirjevanju. Odnosaji mej Nemčijo in Rusijo so pa že več let jednaki, nasprotnici si Nemčija in Rusija niste, prijatelji pa še manj. Poslednjih deset let se nobena država ne more ponašati, da je Rusija njena zaveznica.

Dvajseti občni zbor francoskih katolikov začne se dné 28. t. m. in bode trajal do 2. dné maja. Ta shod bode posebno važen, ker se bode na njem posvetovalo, da se katoliška stranka organizuje po nasvetu kardinala Lavigerieja na ustavnem stališču.

Špantja. Španska zbornica je uredila delo žensk po tovarnah in je sedaj začela urejati delo mladostnih delavcev. Po načrtu zakona, kateri se je zbornici predložil, ne smejo se otroci pred desetim leti rabiti za delo v tovarnah, otroci od 10 do 14 let smejo delati le po šest ur in se ne smejo rabiti za delo po noči; po rudnikih in po tovarnah z nevarnimi ali zdravju škodljivimi snovmi pa sploh otroci delati ne smejo. Otroci morajo tudi vsaj 18 ur na teden pohajati šolo, in če imajo nad 2 kilometra do šole, mora zanje delodajatelj ustanoviti šolo. S to postavbo se bodo pač nekoliko zboljšale razmere, ali vsi nedostatki se odpravili ne bodo. Sploh je prezgodaj že z 10. letom otroke puščati v tovarne, ker tedaj za tovarniška dela še niso dovolj razviti. Ves zakon je tedaj polovičarsk.

Italijanska zbornica. Na neko interpelacijo poslanca Imbrianija odgovoril je ministerski predsednik, da po nekež okrožnici se Avstriju ne

sme podeliti italijansko državljanstvo, če se poprej ne odreče avstrijskemu državljanstvu. To pa vendar nikdar ni bila obligatna dolžnost in bode tudi v bodoče vlada dopuščala izjeme.

Amerika proti Evropi. Predsednik zjedinenih držav se je izrekel na nekem shodu, da on ni zadovoljen s tem, da v Južni Ameriki imajo Evropeji trgovino v rokah. Treba gledati, da Zjedinjene države pridobé vso trgovino v Ameriki v svoje roke. Z Brazilijo se je že sklenila ugodna trgovska pogodba, sedaj se morajo take pogodbe skleniti še z drugimi državami. Ta govor je pomenljiv, ker iz njega izvemo, da se bode severnoameriška vlada prizadevala zapreti vsa pota evropski trgovini v Ameriki. S tem zgubé evropski izdelki obširna tržišča, kar bode silen udarec posebno za zapadne evropske države.

Izvirni dopisi.

Iz Wörishofna na Bavarskem, 20. aprila. Značiti ga ni „Slovenčevega“ čitatelja, ki bi ne bil že čul ali čital tega slovečega krajevnega imena — ter visoko spoštoval moža človekoljuba — ki je dal kraju slavno ime — župnika Kneippa. Ogromno število bolnih je privela semkaj želja po zdravju — privela je tudi mene v ta kraj. Iz obilne torbe tukajšnjih zanimivosti naj Vam sporočim nekatere podrobnosti.

Wörishofen je zaslovel v novjšem času, štejejo ga že mej prva in najbolj obiskovana zdravilišča Nemške, da, med prve celega sveta. Tekom l. 1889. je iskalo tu pomoči 10.000—11.000 bolnikov. Leta 1890. že krog 20.000. Letošnje leto jih je že sedaj v še neugodnem času najedenkrat okrog 1000 v tem kraju, tako, da skoro ni dobiti več sobice za stanovanje; vsak dan jih še veliko dohaja in ko bode letni čas ugodnejši, bode se število gotovo podvojilo, stanovati bodo pa morali prišleci v sosednih vaseh. Samo duhovnikov je bilo lansko poletje ob enem 150; letos jih je sedaj čez 50. V obilnem številu dohajajo in odhajajo tujci — in tako je v kraju vedno vrvenje in preseljevanje. Tu čuješ govoriti Francoza, Angleža, Madžara, Laha, Nizozemca, Nemca, Poljaka; tu najdeš Američana, Armenca... Kaj neki vleče semkaj trume bolnikov skoraj iz vseh delov sveta? Tu ne najdeš zdravilnega vrelca, ki bi krepil bolnikom pešajočo telesno moč. Wörishofen — vás sama — tudi nima nikake naravne lepote, vás je taka, kakeršnih najdeš povsod na deželi; pa ko bi tudi znabiti komu lega ugajala, vedni veter in primeroma zelo slabo podnebje bi tujce prej odvrčalo. Magnet, ki vleče tisoče vseh krajev in jezikov semkaj, je — duhovnik, župnik Kneipp, ki je s svojim bistrim umom začel z novo zdraviti z mrzlo vodo ter jih je že ozdravil tisoče bolnikov, katerim ni več mogla pomagati zdravniška umetnost.

Vsakdo, ki pride semkaj, želi prej ko mogoče videti redkega moža in ga vprašati za svet. Ali rečem ti, da je na samem skoro nemogoče dobiti njega, od katerega jih toliko pričakuje pomoči. Od ranega jutra do poznega večera ima opraviti z bolniki; posebne ure, ko zaslišuje bolnike, so pa od 8. ure naprej zjutraj; popoldne od 1/2. ure dalje; te ordinacije trajajo po dve do tri ure. Milo se mi je storilo, ko sem bil prvič pričujoč pri njegovej ordinaciji. Pri mizi sedi mož sivolas — župnik Kneipp — 70letni starček, ki je daroval in še daruje glavo in srce — daruje v pravem pomenu besede blagru bolnega človeštva; poleg njega sedi po 5, celo 8 zdravnikov, ki se pridejo od njega učiti. Okoli mize pa vidiš same bolnike — nehoté ti pride na misel kopelj Betzaida v Jeruzalemu — vidiš slepe, gluhe, hrome, od rakov razjedene; nekatere prinesó, ker hoditi ne morejo; jokajoč, s povzdignjenimi rokami, kleče prosijo mnogi pomoči. O bédno človeštvo! Srce boli človeka, ko vidi cele vrste milovanja vrednih bolnikov! Kako malo jih je, soseben mej posvetnjaki, ki bi imeli sočutje s temi trpin! Župnik Kneipp pa živi za te trpine; mirno jih posluša drugega za drugim — pretehtuje bolezen ter narekuje način zdravljenja poleg sedečim zdravnikom; tolaži bolne, daje pogum obupajočim. Pri obilnem poslu pa je vendar poln zdravega humorja. Samo tedaj, ako mati prinese ali pripelje otroka, pohabljenega vsled mehkužne, moderne odgoje, tedaj vró možu iz ust ostre besede, češ, da sedanje matere namesto da bi vzgajale zdravo deco, vzgajajo deco slabotno — ali celo „pokveke“ — Krüppel. Naposled se mu milo stori in navadno končá: Sem li zastoj pisal knjigo: „So sollt Ihr leben“; matere, vzemite, berite in vzgajajte deco po mojih vodilih in — veseli boste svojih otrok. Opra-

vičena želja bi bila tudi, da bi kdo to knjigo prevel v slovenščino ter jo tako podal Slovincem in soseben še materam; prepričal sem se popolnoma, kako zdrava načela ima župnik Kneipp. Vsakemu, kdor hoče ohraniti zdravje sebi i svojim, rečem le: Vzemi in beri.

Čuditi se mora vsakdo, da more človek toliko storiti, kolikor stori župnik Kneipp. Cel dan nima miru pred bolniki, in vendar dobí še časa, — urga si ga po noči, — da piše knjige, katerih jedna: „Die Wasserkur“, je morda že štiridesetkrat bila natisnena in prevedena v večino evropskih jezikov. Do sto listov pride vsak dan nanj od vseh strani, odgovarja jih navadno, ako niso predolga.

Kneipp je pravi človekoljub, — on je pa tudi vzoren duhovnik. Obilno delovanje ga ne zadržuje, da bi ne imel vsako nedeljo in praznik cerkvenega govora. Njegovi govori so jedrati, logično izdelani ostri in segajoči v srce. Velikokrat sem videl že igrati solze v očeh poslušalcev; župnik Kneipp govori iz srca — v srce! In ravno s temi govori je župnik Kneipp izvrstni misijonar svojim bolnim gostom. Vsakdo, ki pride semkaj, želi tudi slovečega moža slišati govoriti v cerkvi. Pred par dnevi mi je pravil sam, da se jih je že obilno število v Wörishofen-u obrnilo k Bogu, ki že leta in leta niso opravljali krščansko-katoliških dolžnostij. Grof N., ki že trideset let ni bil pri spovedi, prišel je potrj spovedat se g. župniku, — ganile so ga njegove besede v cerkvi.

Neki avstrijski uradnik je prišel tudi v ta kraj iskat zdravja, — a našel je tu poleg telesnega zdravja tudi dušno zdravje; k srcu so mu šli govori župnikovi in pobožnost tukajšnjega ljudstva. Ko se je poslovil od župnika Kneippa, je jokal kot otrok. rekši: „Hvaležen sem Vam, da ste mi vrnilo telesno zdravje, — veliko bolj vesel sem pa še, da grem od tu — brez bremena — z lahko vestjo.“

V prejšnjem času je župnik Kneipp tudi pridno pomagal pri misijonih v sosednih farah; sedaj toži, da tega ne more več, ker nima niti ure proste.

Ljudstvo, ki ima tako gorečega dušnega pastirja, je pa tudi vzgledno ljudstvo. Ko sem prišel prvo nedeljo v cerkev, videl sem spodobno vedenje in čul dolge molitve — moške in ženske — na ves glas skupaj moliti; — presunilo me je; reči moram, da v domovini nisem našel še takega ljudstva, s tako srčno pobožnostjo.

Tujce navadno tudi pretrese pobožnost tukajšnjih prebivalcev. Jedno posebnost bi še omenil: točnost ljudij pri obiskovanju službe božje. „Ko odbije ura,“ — mi je dejal župnik Kneipp, — „so vsi domačini že zbrani v cerkvi; prepoznih prihajalcev ne najdete v moji cerkvi, ker sem v tej zadevi zelo ojster.“

Bi bilo tudi pri nas v mnogih krajih dobro v posnemanje.

Župnik Kneipp zida sedaj veliko poslopje za duhovnike, ki se pridejo semkaj zdraviti. Hiša bode imela okrog petdeset sob, domačo kapelo in jedilno sobo za stoipetdeset oseb. Do sedaj so dobivali duhovniki hrano v samostanu Dominikank, ki so se žrtvovale z obilnim trudom v prid bolnikom. Gosp. župnik jim hoče odvzeti to breme, da se v samo stan zopet vrne tihota in mir.

V sobi, kjer župnik Kneipp po kosilu ordinira, visi podoba „usmiljenega samaritana“. Ali more kdo boljše posnemati usmiljenega samaritana, kakoršnega nam je narisal naš Izveličar, kakor ga posnema župnik Kneipp, — pravi dobrotnik človeškega rodu? Bog ga ohrani še mnogo let zdravega na telesu in čilega na duhu!

Dnevne novice.

(Gospod deželni predsednik baron Winkler) je malone popolnoma okreval. Gotovo bodo to poročilo z veseljem pozdravili vsi deželani.

(Mestne volitve.) Pri današnjih mestnih volitvah II. razreda so izvoljeni gg.: Karol Žagar s 350, Ivan Hribar s 349, Gustav Pirc s 349 glasovi. V manjšini so ostali gg.: A. Vester s 184, Fr. Omeje s 172 in A. Pavločič s 166 glasovi. Pred volilno dvorano bil je lepši red, nego zadnjič, volilna komisija, kateri načelnik je bil g. Fr. Ravnikar, uljudna in nepristranska.

(Ogenj.) V nedeljo popoldne je bil ogenj v Srednjem Bitnji v župniji šmartinski pri Kranju. Zgorelo je sedemnajst hišnih in gospodarskih poslopij. Ker je bila huda sapa, ni bilo mogoče ognja ustaviti. Zažgali so otroci.

(Osebna vest.) Tukajšnji poštni oficijal g. Jos. Stussiner je kot c. kr. poštni kontrolor premeščen v Pulj. Gosp. Stussiner ima veliko in lepo zbirko kebrov, katere je nabiral po Srbiji, Balkanu, Grški in Italiji.

(Nevarno je zbolel) č. g. Josip Vidmar, župnik v Žireh; priporoča se vzlasti svojim sošolcem in prijateljem v molitev.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je poslal gosp. Alojzij Podboj iz Kamnika — kakor piše sam — „malo svotice 1 gld. 46 kr., nabrano v veseli družbi“. — A naj bo preverjen gosp. pošiljatelj majhne svotice, da smo njemu in skromni družbici hvaležnejši in vdaneji, kot pa nam je dano to biti onim našincem, ki bi lahko pošiljali nam „velikih“ svot iz svojih, morda večkrat celo „neveselih“ družeb.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Zveza okrajnih bolniških blagajnic.) Pod predsedstvom dr. Julija Graffa je bilo v nedeljo dopoldne v Trstu zborovanje odposlancev zveze okrajnih bolniških blagajnic v okraju delavske zavarovalnice proti nezgodam za Trst, Primorsko, Kranjsko in Dalmacijo. Navzočnih je bilo 36 odposlancev, kot člana načelnštva ljubljanski župan g. Grasselli in državni poslanec g. Kušar. Vlado je zastopal okrajni glavar g. pl. Ruling. Predloženi in potrjeni so bili računi za leto 1890. Na predlog odposlanca Paganija iz Pulja so sklenili, naj načelnštvo stori pri vladi potrebne korake, da se postavodajnim potom oprosté poštne dopisovanja bolniških blagajnic. Na predlog g. Radeljna iz Nabrežine se je izvolil odsek, ki bi na podlagi raznih predlogov proučil in predložil potrebne premembe zakona o delavskih bolniških blagajnicah in o zavarovanji proti nezgodam z dné 30. marca 1888. V ta odsek so izvoljeni za Kranjsko odposlanci Föderl, Ribnikar in Aumann, za Dalmacijo Lubić, za Istro Kobol in Tomboruzzi, za Goriško Travan in Radelj.

(Štatersko deželno železniško posojilo) je bilo v kratkem času čez mero podpisano, kar je na Dunaju med finančnimi baroni vzbudilo veliko iznenađenje. Ponujali so namreč denar po kurzu 93, namesto 98. Sedaj delajo židje dolge obraze.

(Proti trpinčenju živali na klavnicah.) Graški mestni svet kot obrtna oblast in nadziralni organ v mestni klavnici je sklenil, da ne smejo mesarski vajenci klati velike rogate živine, temveč le mojstri in oproščeni pomočniki; dalje je sklenil, da mesarji ne smejo bítí živali pred klanjem z udarci po prednjih nogah. Mestni služabniki v klavnici morajo strogo paziti na to prepoved ter vsacega naznaniti, ki bi nasprotno ravnal. Mesarski zadrugi pa je mestni svet ukazal, da si za izvežbanje učencev naroči tako imenovani klavni stroj, kakeršnega rabijo v berolinskih klavnicah.

(Slovanski velikošolci na Dunaju) priredé o Binkošti izlet v „zlato Prago“, da si ogledajo razstavo in druge znamenitosti češke stolice. V to svrno volil se je odsek, v kateri je poslalo vsako slovansko pleme po štiri zastopnike. Izleta udeležili se bodo tudi drugi dunajski Slovani kot gostje. Ako se oglasi vsaj tristo udeležencev, priredi se poseben vlak z Dunaja v Prago in nazaj.

(Slovansko pevsko društvo na Dunaju) priredi v soboto, 25. aprila t. l., v dvorani Ronacherjevi (vhod I., Schellinggasse) pod vodstvom g. pevovodje A. A. Buchte slovanski koncert, pri katerem se bodo pele pesmi v vseh slovanskih jezikih. Razven tega sodelujejo hrvaški operni pevec B. pl. Vulaković, umetnik na glasoviru g. Voltava (Čeh), Srb St. Živković in mešani tamburaški zbor hrvaškega akad. društva „Žvonimir“. Po koncertu bo ples, pri katerem svira vojaška godba. Začetek ob 8. uri zvečer.

(Umrl) je dné 20. t. m. v Volčjem pri Požunu baron Ernest Walterskirchen, dedni član gospodske zbornice, v 62. letu svoje starosti. Bil je član desnice v gospodski zbornici ter jako delaven za konservativno stranko.

(Ivan Orth mrtev.) Argentinski ladijski poveljnik Leon Mansilla je odposlal 50 strani dolgo poročilo predsedniku La Plata držav, Pellegriniju, o ladiji „St. Margheritta“, katere lastnik je bil Don Juan Orth, bivši avstrijski nadvojvoda. Iz poročila je razvidno, da se je ladija v viharju od 3. do 5. avgusta 1890 z vsem moštvom potopila na južnem koncu Amerike.

(Hrvatski zastopnik dr. Ig. Brlić) ki v Budimpešti sodeluje pri razpravi kraljevskega odbora, je minolo nedeljo nenadoma nevarno zbolel. Ko je v Zagreb došlo poročilo o njegovi bolezni, odpotoval

je takoj v Budimpešto njegov nečak, zagrebški mestni načelnik dr. Milan Amruš.

(Živinska kuga na gobeih in parkljih) je po uradnih poročilih v mestnem okrožju tržaškem, v bujski občini, v poreškem okraju, v materijski občini in v vološkem okraju. Vsled tega je prepovedan izvoz goveje živine in prašičev iz imenovanih občin na Kranjsko, pač pa je dovoljen iz ostalih primorskih krajev proti živinskim potnim listom.

Raznoterosti.

— Tristoletnica smrti sv. Alojzija. Dne 21. junija t. l. minulo bode 300 let, odkar je v Rimu preminol blagi svetnik, zavetnik učeče se mladine, sv. Alojzij Gonzaga. Spomin tega pomenljivega dne kolikor mogoče slovesno in velikega svetnika dostojno praznovati, začelo se je živahno gibanje po vsem katoliškem svetu. Na čelu tega gibanja stojé sv. oče, slavno vladajoči papež Leon XIII. sami. Že od svoje mladosti bili so oni goreč častitelji „angeljskega mladeniča“ in z veseljem porabljali so priliko, ki se jim ponuja ob tristoletnici, da skažejo svetniku svojo veliko udanost in čiščenje. Izdali so v ta namen okrožnico, po kateri ves katoliški svet vabijo ter po očetovsko opominjajo, naj dostojno povsod praznujejo imenitni god. In besede ljubljenega dušnega pastirja našle so v srcih vernih ovčic glasen odmev. Znak tega so velikanske priprave, s katerimi se pripravljajo katoliški svet, da bi kolikor le mogoče slovesno praznoval tristoletnico slavljenega svetnika. Že začetkom t. l. osnoval se je v Rimu slavnosten odbor z namenom, da prireja primerne slavnosti. God sv. Alojzija, dne 21. junija, praznovali bodo v Rimu z velikansko cerkveno slavnostjo in osemdnevno pobožnostjo v cerkvi sv. Ignacija, v kateri počiva svetnikovo truplo. Nastopali bodo v teh dneh najboljši govorniki večnega mesta, med njimi i najvišji cerkveni dostojanstveniki. Razven tega postavil bode odbor svetniku spomenik z grajenjem velikega zavoda za mladeniče vseh narodnostij, ki se v Rimu posvečijo višjim študijam. Za mladino izvan Rima priredil bode imenovani slavnostni odbor veliko mednarodno romanje h grobu sv. Alojzija. Vredil bode nadalje veliko spominsko knjigo (album) s podpisimi mladeničev vsega sveta, ki se posvetijo sv. Alojziju. To krasno izdelano spomenico položil bode papežev generalni vikar na dan slavnosti na svetnikov grob. Tudi na Španskem nameravajo jako veličastno praznovanje imenitnega godu. Že dozdej se je tam 21. junij vsako leto zelo slovesno praznoval; pa letos katoliški listi izpodbujajo še posebej mladino, ki se združuje v posebnih kongregacijah, posvečenih sv. Alojziju, naj kolikor možno slavno slavi svojega zavetnika. V vseh večjih mestih osnovali so se odbori, kateri pripravljajo splošno romanje španske mladine k grobu „kastiljske lilije“. Pa ne s praznimi rokami se bode podala španska mladina v večno mesto, — romarji prinesli bodo seboj krasen svetilnik in album, v kateri je zapisala i pobožna kraljica Kristina svoje in svojega sina Alfonza XIII. ime. Slišna poročila o pripravah prihajajo i z Angleškega, Francoskega, Poljskega, iz Amerike itd. Povsod izdajajo primerne životopise sv. mladeniča v vseh jezikih ter ga proslavljajo v pesmih itd. I na Avstrijskem jeli so se v tej zadevi gibati. Zlasti duhovne bratovščine prirejajo razne slavnosti, ter po spisih stavljajo svetnika v vzgled učeči se mladini. In Jugoslovani v tem oziru ne zaostajajo za drugimi narodi. D.ka jugoslovanstva, slavní škof Strossmayer, zaukazal je, da se ima po vseh župnijskih cerkvah dijakovske škofije god sv. Alojzija praznovati s primerno tridnevno slovesnostjo; mladina naj tiste dni prejema sv. zakramente, in dne 21. junija naj šolska deca skupno pred izpostavljenim Najsvetejšim obnavlja, držeč v roki gorečo svečo ali lilijo, krstne obljube. Strossmayer priredil je i na svoje troške dragocen album hrvatske mladine, kateri bodo položili na svetnikov grob. Zagrebški gg. kateheti posvetovali so se dne 4. marca t. l. o skupnem praznovanju tristoletnice v zagrebških šolah. Izšla je tudi v hrvatskem jeziku biografija sv. Alojzija, ki obsega 400 strani, a stane le 15 krajcarjev. V Bosni trudi se nadškof dr. Stadler za primerno slavljenje svetnikovo. In da Slovenci ne zaostajamo za drugimi ljudstvi, poskrbeli so gg. ljubljanski bogoslovci z lepo knjižico: „Pomladni glasi“, ki v priprosti, a lični obliki oznanja slavo „angeljskega mladeniča“. Da bi pač slovenska mladina, koji je posvečeno krasno delce, radostno segla po njem, in se iz njega učila prav častiti ter posnemati sv. Alojzija! V to pomozi Bog!

— Ženska emancipacija. Poslednji čas je na Angleškem veliko gibanje za emancipacijo žensk. Te dni bil je v Londonu velik tabor za enakopravnost žensk. Na taboru sta se za pravice žensk posebno potegnili poslanca Rihard Temple in Mr. Kimler. Najodločnejše sta se za ženske pravice potegnili gospi Farocett in Ashfordt. Zahtevali ste, da se ženskam dá aktivna in pasivna pravica za parlament. Posebno v današnjem času bi morale biti ženske v parlamentu, ker bolje poznajo socialne razmere nego moški in bi torej lahko dajale svete pri rešenju socialnih vprašanj. Sedaj so sami možje,

ki ne morejo zastopati ženskih. Posebno sta se pritoževali, da se v odbor za proučevanje socialnega vprašanja ni poklicala nobena ženska, ki bi zastopala interese treh milijonov angleških delavk. Pomenljivo je, da angleški listi priznavajo, da je poslednja pritožba opravičena in zahtevajo, da se pokliče kaka ženska v ta odbor.

— Zaklad v zidu. V Parizu je zidar pri popravu neke hiše v zidu našel 20 vreč, v katerih je bilo 20.000 frankov. Sedaj mestno redarstvo pozizveduje, kdo bi bil dal zazidati ta denar, da ga dobi postavni lastnik.

— General Boulanger. Soproga generala Boulangerja, ki živi od njega ločena, je vložila tožbo za razdelitev njijinega premoženja.

— Razstava živih ptičev začne se dne 17. drugega meseca v Budimpešti. Priprave za to razstavo delajo se hitro.

— Potni troški državnih poslancev. Potni troški državnih poslancev računajo se po 1 gld. 32 kr. od mirijametra in sicer ne od bivališča dotičnega poslanca, temveč od njegovega volilnega okraja. Poslanci, ki so voljeni v mestu na Dunaju, ne dobivajo nobene potnine. Poslanec princ Liechtenstein dobi za pot 45 kr. Dobro, da je bogat, in lahko sam plača izvoška. Sechshauski poslanec Schneider dobi pa jeden krajcar več potnine. Poslanec iz Hietzinga dobi za pot 87 kr. Največ potnine dobé gališki in dalmatinski poslanci. Kveté iz Kotora dobi 169 gld., Bloch iz Kolomeje 125 gld. in Lupul iz Bukovine 143 gld. Člani dunajskega državnega zbora, kateri pojdejo v delegacije v Budimpešto, dobé za pot z Dunaja v Budimpešto po 34 gld. 58 kr.

— Razstava v Belemgradu. L. 1894. hočejo v Belemgradu prirediti poljedelsko in obrtno razstavo. To leto bode kralj Aleksander polnoleten.

— Sulta n naročil je turškemu učenjaku Nadiju efendiju, da naj spiše zgodovino vladajoče hiše Osmanlijev od njenega početka do današnjega dne.

Telegrami.

Dunaj, 22. aprila. Budgetni odsek je razdelil poročila, izvolil dr. Bilinskega za generalnega poročevalca in dovolil soglasno budgetni provizorij.

Dunaj, 22. aprila. Povodom današnjega rojstvenega dne nadvojvodinje Marije Valerije je bilo slovesno posvečenje v spomin njene poroke sozidane cerkve hčerá božje ljubezni v navzočnosti cesarjevi, vseh članov cesarske hiše, naučnega ministra, cesarskega namestnika in župana.

Trst, 21. aprila. Podadmiral baron Wiplinger je na svojo prošnjo umirovljen.

Krf, 21. aprila. Cesarica Elizabeta se je včeraj pripeljala in bila navdušeno pozdravljena.

Praga, 21. aprila. Praški namestni škof Karol Schwarz je po daljši bolezni umrl v 63. letu. Bil je več časa član deželne zbora.

Peterburg, 21. aprila. Car se je včeraj pripeljal iz Gačine ter se vdeležil maše za veliko kneginjo Olgo.

Bruselj, 22. aprila. Zveza delavske stranke je razdelila 100.000 izvodov oklica, v katerem nagovarja delavce, naj se 1. dne maja izjavijo za osemurno delo in splošno volilno pravico.

Piccoli-jeva tinktura za želodec je rahlo delujoče, vspešno učinkujoče, prebavne organe vrejujoče zdravilno sredstvo. — Cena steklenici 10 kr. (300—71)

Tuji.

20. aprila.

Pri **Matiču**: Franz, zasebnik, in Jaklitsch iz Gradea. — Gospa Jaklitsch s sinom, in Križman, davkarski pristav, iz Kočevja. — Kavan, Kellerman, Reich, Gerstel, Maurer, trgovci, z Dunaja. — Križman, uradnik, s Krškega. — Hieng, trgovec z lesom, z Rakeka. — Oehler, trgovec, s soprogo, iz Prage. — Dury, trgovec, iz Trsta.

Pri **Sonu**: Resch, e. in kr. nadporočnik; vitez Millekié pl. Carlowitzgrad, e. in kr. poročnik; vitez Baertling, Polz pl. Ruttersheim, Odilij Sperry, Micula, Szy in baron Puthon, e. in kr. kadet, iz Zagreba. — Fabiani, Steiner, Bundialek, Mossman, trgovci; Wininger in Bellak, potovalca, z Dunaja. — Graschek, trgovec, iz Kamnika. — Maly iz Tržiča. — Ruegger iz Švice. — Majdič iz Kranja. — Stieger iz Celja. Stare iz Kamnika. Piehler, uradnikova soproga, iz Rovinja. — Lammel iz Trsta. — Geymayer, trgovčeva vdova, iz Gradea. — Gaspari z Rakeka. — Burger s hčerjo iz Postojine.

Pri **bavarskem dvoru**: Khertu iz Gradiške. — Reitharek z rodbino iz Bolzana.

Pri **Južnem kolodvoru**: Tome iz Nove Vasi. — Stritof, posestnik, iz Tržiča. — Celestino iz Podnarta. — Zettmaier s soprogo iz Opatije. — Gospa Lehnhart z rodbino iz Pulja. — Starzer iz Višnje Gore. — Skalja iz Kranja.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
21	7. u. zjut.	738.0	0-0	brezv.	megla
	2. u. pop.	736.9	11-4	sl. vzh.	oblačno
	9. u. zveč.	737.1	7-0	„	del. jasno
Srednja temperatura 6-1°, za 3-5° pod normalom.					

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

22. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	92	gld	50	kr.
Srebrna „ 5% „ 100 „ 16% „	92	„	45	„
5% avstr. zlata renta, davka prosta	110	„	85	„
Papirna renta, davka prosta	101	„	80	„
Akcije avstr.-ogorske banke	991	„	—	„
Kreditne akcije	300	„	25	„
London	116	„	35	„
Srebro	—	„	—	„
Francoski napoleond.	9	„	21 1/2	„
Cesarski cekini	5	„	50	„
Nemške marke	57	„	05	„

Prodaja mlina.

Dne 25. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne bode v notarski pisarni gospoda e. kr. notarja Eduvarda Zasmeta v Namestu pri Brnu

prostovoljna dražba umetnega mlina

v Martikovci, pošta Namest pri Brnu, na Moravskem, poprej sodnijski cenjenega na 29.500 gld.

Izklicna cena 15.000 gld., plačilni pogoji jako ugodni, torej lepa prilžnost za dobro kupčijo.

Kaj natančnejš-ga kakor tudi dotični popis mlina povedó iz prijaznosti gospod Eduvard Zasmeta, e. kr. notar v Namestu pri Brnu; gospod Ivan Tichy v Rossici pri Brnu; gospod Josip Krschka v Požegi v Slavoniji. (2—1)

Kipi Matere Božje Iurske

v umetno izdelani skalni jami, solidno in trdno narejeni. (6—6)

Cena podobi z jamo vred:

Velikost podobi	od gipsa	od lesa
100 cm	gld. 75.—	gld. 90.—
75 „	„ 40.—	„ 58.—
63 „	„ 30.—	„ 42.—
56 „	„ 20.—	„ 35.—
45 „	„ 10.—	„ 25.—
35 „	„ 7-80	„ 18-50
26 „	„ 5-50	„ 14.—

Jamo brez podobe računam po velikosti.

JANEZ FRAIDEN,

kipar, Waldhofen ob Ybbs-u, Dolenja Avstrija.

Razpis učiteljske službe.

Na slovenski osnovni šoli družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu se razpisuje

IV. učiteljsko mesto

z letno plačo pet sto (500) goldinarjev.

Službo je nastopiti v začetku bodočega šolskega leta.

Nekolekovane prošnje s potrebnimi spričevali naj se pošiljajo do 1. maja t. l. društvenemu vodstvu.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

V LJUBLJANI, dne 10. aprila 1891.

Uzorec zasebnim naročnikom zastoj in franko.

Uzorčne knjige za krojače, kakeršnih do sedaj že ni bilo, nefrankovane in le proti vložbi 20 gld., kateri se odračunajo, kadar se blago naroči.

Blago za obleke.

Peruvien in dosking za prečastito duhovščino. Blago za uniforme e. kr. uradnikov po predpisu, tudi za veterane, gasilce, telovadce, livreje. Sukno za bilard in igralne mize, loden tudi nepremóžen za lovske suknje, blago, ki se sme prati. Popotni plédi 4—14 gld. itd.

Kdor hoče kupiti vredno, pošteno, trajno, čisto volneno suknjo in ne slabega blaga, ki se ponuja od vseh strani in je jedva krojačevega plačila vredno, obrne naj se na tvrdko

Jan. Stikarofsky v Brnu.

Največja zaloga sukna v Avstro-Ogrski,

Razume se, da ostaje v moji zalogi, v kateri je vedno za pol milijona goldinarjev av. velj. blaga, in pri moji svetovni trgovini mnogo ostankov; vsak razsoden človek pa mora spoznati, da se od takih malih ostankov in odrezkov uzorci ne pošiljajo, ker bi pri več sto naročbah za uzorce nazadnje ničesa ne ostalo, in je torej smešno, če nekatere trgovine s suknom vzlic temu inserirajo uzorce od ostankov in odrezkov in so v takem slučaju uzorci le od kosov in ne pa od ostankov, namen takemu postopanju je očividén.

Ostanki, ki ne ugajajo, se zamenjajo, ali se pa denar vrne.

Barva, dolgost, cena naj se pri naročbi ostankov naznani.

Razpošilja se le proti povzetju, nad 10 gld. franko.

Dopisovanje v nemščini, madjarščini, češčini, poljščini, italijansčini in francosčini. (24—19)